

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av Paradgatan 3, Vaksalagatan, Uppsala

Hansson, Anton; Linderson, Hans

2021

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Hansson, A., & Linderson, H. (2021). *Dendrokronologisk analys av Paradgatan 3, Vaksalagatan, Uppsala*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2021:71). Lund University.

Total number of authors:
2

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

01 September 2021

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2021:71

Anton Hansson & Hans Linderson

**DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV PARADGATAN 3,
VAKSALAGATAN, UPPSALA**

Uppdragsgivare: Stiftelsen Upplandsmuseet, Fyristorg 2, 753 10 Uppsala. Org nr 817600-7071 (kontaktperson Joakim Kjellberg, joakim.kjellberg@upplandsmuseet.se)

Område: Uppsala **Prov nr:** 57760-57770 **Antal Prov:** 11

Dendrokronologiskt objekt: äldre ränna (57760), brunn (57761-57762), plintar (57763-57764, 57767), pälning (57765-66), syll (57768), ränna (57769), hägnad (57770)

Resultat:

Dendro nr:	Provnr;	Trädslag	Antal år (2 radier om ej annat anges)	Splint (Sp) Bark (B) Vankant (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalvåret)	Kommentarer
57760	A:5	Tall	39	Nära W	Ej datering		
57761	B:1	Tall	102	Sp 52, Nära W	1312	1312-1317	
57762	B:1	Ek	140	Sp 17, Nära W	1310	1310-1315	
57763	B:5	Tall	202	Sp 102, Nära W	1389	1389-1394	
57764	C:5	Ek	245	Sp 14, W	1328	V 1328/29	57764, 57767 samma träd
57765	C:6	Al	16	W	Ej datering		
57766	C:6	Al	53	Nära W	Ej datering		
57767	C:7	Ek	255	Sp 15, W	1328	V 1328/29	57764, 57767 samma träd
57768	C:9	Tall	107	Sp 66, W	1317	V 1317/18	
57769	5:1	Tall	41	Sp 38, W	Ej datering		
57770	2:1	Tall	35	Nära W	Ej datering		

Kommentarer till ovanstående resultattabell

Två prov från brunnen (57761-57762) dateras till 1312-1317 respektive 1310-1315. Om det antas att brunnen är konstruerad vid ett enda tillfälle måste detta ha skett någon gång åren **1312-1315**. Virket till prov 57763, en plint från kontext B, har avverkats någon gång **1389-1394**. De två plintarna från kontext C, prov 57764 samt 57767 är från ett och samma träd som har avverkats **vinterhalvåret 1328/29**.

Virket till prov 57768, syll från kontext C dateras till **vinterhalvåret 1317/18**.

De övriga proven har för få årsringar för att kunna dateras. Vad gäller prov 57765-57766 är de dessutom av **al** (*Alnus sp*) vilket försvårar en datering avsevärt.

Allt daterat virket korrelerar väl mot referenskronologier från Uppland, samt från grävningar från Slussenområdet i Stockholm, vilket tyder på att virket är av **lokal härkomst**.

Beskrivning av tabellen ovan

”Dendroidentitetsnummer”, är en unik identitet för varje prov hanterade på laboratoriet.

”Antal år”, årsringar som är analyserade i vissa fall har det inte varit möjligt att mäta årsringsbredden, då har årsringarna räknats, vilket har markerats med ”+n”.

I samma kolumn förekommer någon gång noteringen ”ew” eller ”lw” dessa termer härrör från engelskans early wood (vårved) och late wood (sommarved) och beskriver graden av den yngsta/sista årsringens utveckling. Detta indikerar att virket är avverkat på sommaren.

”splint, vankant, bark” indikerar hur många årsringar som saknas i provet. Förutsatt att provet går att datera och man har vankant eller bark i provet så får man en årsexakt datering (extrema undantag finns). ”nära vankant” uppges när det finns indikationer om detta, till exempel i fältanteckningar eller om en sågskiva följer en naturlig kurvatur i rundvirket. Om vankant (den rundade avslutningen av virket där barken har försvunnit) saknas och splinten syns kan man beräkna fällningsåret med hjälp av splintstatistiken för olika trädslag och förhållanden. Vanligtvis används 17 ± 7 år på ek och en mer varierad bild på tall med en maximal variation på ± 20 år. Saknas splinten (”ej sp”) anges en så kallad ”efterdatering” (*terminus post quem*). Virket får då en äldsta möjliga datering. Teoretiskt kan virket vara hur ungt som helst men mer troligt handlar det om upptill några tiotal år senare avverkning än angivna efterdatering. Detta diskuteras vanligtvis i rapporten. Anges sp=0 menas splinten observeras utanför ytterst/yngsta årsring men årsringen är inte inmätt eftersom den inte är komplett.

”Datering av yttersta årsring i provet”, är alltid årsexakt vid en datering. Om provet inte kan korsdateras med en daterad dendrokronologisk serie anges ”ej datering”. Detta uppträder oftast vid ett litet årsringsantal (unga/snabbvuxna/kraftigt nedbrutna träd), udda trädslag (i Sverige är ek och tall bäst), för få prover från den undersökta konstruktionen, störd tillväxt etc.

”Beräknat fällningsår” här görs en beräkning utifrån dateringen av den yttersta årsringen i provet och hur många årsringar som beräknas saknas i provet. Felmarginalen som anges täcker mer än 95 procent av proverna. Finns barken eller vankanten kvar på provet ges dateringen påföljande vinterhalvår om inga andra noteringar har gjorts. Vinterhalvåret avser trädets viloperiod så att ingen årsringsbildning sker i stamvirket, viloperioden påbörjas normalt i augusti och pågår till maj söder om Norrlandsgränsen (ungefär Dalälven). Stamvirkets viloperiod blir succesivt längre mot fjällens trädgräns.

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.

Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.

Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet

Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare

Lunds Universitet

Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund

E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se

Tel: 046-2227891